

Familiezorg

Hoe belangrijk is het betrekken van familie, naasten en andere verwanten bij de zorg?

Evean, Icare en Zorggroep Meander hebben onder helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen in de thuiszorg onderzocht hoe belangrijk zij het vinden om het hele cliëntsysteem; familie, naasten en verwanten, bij persoonsgerichte zorg te betrekken. De uitkomsten en resultaten vind je hier.

Waarom dit onderzoek?

Het aantal mensen dat zorg nodig heeft wordt steeds groter. Ook neemt de complexiteit van de zorgbehoefte toe. In combinatie met schaarste aan zorgprofessionals worden een persoonsgerichte benadering van cliënten én het betrekken van familie, naasten en andere verwanten steeds belangrijker.

“

“Doordat de familie betrokken is bij de zorg kan de klant (langer) in de thuissituatie blijven wonen en een opname uitgesteld/voorkomen worden.” (verpleegkundige)

”

De bedoeling ervan?

Evean, Icare en ZG Meander wilden meer inzicht krijgen in wat volgens zorgprofessionals goed gaat en wat aandacht nodig heeft. Hoe kijken zij naar familiezorg (attitude), hoe beoordelen zij hun eigen vaardigheden (competenties) en welke ontwikkelwensen hebben ze? Hoe meer inzicht hierin, hoe beter daar ondersteuning op kan worden geboden. Denk bijvoorbeeld aan het opdoen van extra kennis en vaardigheden.

Onderzoeksgegevens →

espria

Ben je tevreden?

Wat vind jij belangrijk?

Hoe ervaar jij familiezorg?

Hoe kijk jij naar familiezorg

Wat zou jij nog willen leren?

Wat vind je nog lastig?

Wat gaat er goed in het werken met familie, naasten en verwanten en wat heeft extra aandacht nodig?

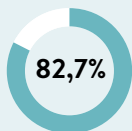
Op 6 terreinen is hiernaar gekeken:

- 1 Familie* als hulpbron →
- 2 Familie als gesprekspartner →
- 3 Familie als belasting →
- 4 Ondersteunen van familie →
- 5 Ervaren competenties →
- 6 Ontwikkelwensen →

* Overal waar familie staat wordt het hele cliëntsysteem bedoeld, familie, naasten en verwanten.

Familie als hulpbron

82,7% van de deelnemers aan het onderzoek geven aan dat een goede relatie met familie bijdraagt aan het werkplezier.

1 op de 5 geeft aan dat de aanwezigheid van familie bijdraagt aan een gevoel van veiligheid

“Het maakt mijn werk makkelijker om samen met de familie te komen tot de juiste inzet van zorg en begeleiding” (casemanager)

1 op de 3 vindt dat aanwezigheid van familie het werk gemakkelijker maakt

1 op de 3 vindt het belangrijk dat familie uitgenodigd wordt om actief deel te nemen aan de zorg

“Door de familie te betrekken weet je direct of de geboden zorg goed gaat of dat er iets verbeterd kan worden” (verzorgende)

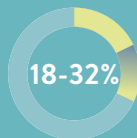

Familie als gesprekspartner

75% van de deelnemers aan het onderzoek vindt:

- dat het belangrijk is om te weten wie deel uitmaakt van de familie.
- dat familie voor een gesprek moet worden uitgenodigd als de situatie van de client verandert

Een minderheid (18-32%) betreft familie bij:

- Het eerste gesprek
- Het laatste gesprek (afronding van de zorgrelatie)
- De planning van de zorg

Meer dan 30% van de deelnemers aan het onderzoek vindt:

- Dat het betrekken van familie bij de zorg later tijd scheelt

“Familieleden zijn soms erg kritisch of zelfs wantrouwend. Het kan zijn dat ze verwachtingen hebben waar we als zorgverleners niet aan kunnen voldoen.” (verpleegkundige)

Familie als belasting

1 op de 3 ziet familie als een belasting, bv hinderlijk, tijdrovend, controlerend

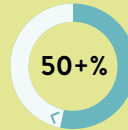

1 op 4 ervaart stress van het werken met familie

“Gedeelde zorg leidt tot betere zorg voor de patiënt.” (verpleegkundige)

Familie kunnen ondersteunen

Meer dan 50% van de deelnemers aan het onderzoek ziet de familie als samenwerkingspartner. Ze geven aan hen te helpen, zodat familie zelf zo goed mogelijk met de situatie om kan gaan.

“Soms zijn de familieverhoudingen verstoord en is de familie het niet met elkaar eens. Dat vind ik moeilijk om mee om te gaan” (verzorgende)

Ervaren competenties

Over het algemeen voelen de zorgprofessionals zich redelijk competent in het omgaan met familie. Terwijl er tegelijkertijd volop ontwikkelwensen zijn.

1 op de 4 voelt zich niet competent in het plannen van de zorg in overleg met familie

Top 3 Ontwikkelwensen

Gemiddeld gaven de deelnemers aan het onderzoek 4 ontwikkelwensen per persoon aan.

Dit was de gezamenlijke top 3:

- 1 Omgaan met families waar **conflicten** zijn of ontstaan
- 2 Omgaan met **verschillende wensen/meningen/verwachtingen** van client en familie
- 3 Effectief ondersteunen in het **voorkomen van overbelasting**

Conclusies

Familie betrekken bij de zorg wordt belangrijk gevonden. Medewerkers kijken over het geheel genomen positief naar het werken met familie. Het blijkt echter dat dit nog niet optimaal gebeurt. De zoektocht is nog wel wat in welke cliëntsituatie wenselijk en noodzakelijk is.

Medewerkers voelen zich redelijk competent als het gaat om de familie betrekken bij de zorg. Tegelijkertijd hebben ze veel ontwikkelwensen. De belangrijkste wensen gaan vooral over basisvaardigheden: goed in gesprek zijn en omgaan met dilemma's.

“

“Ik weet nooit goed in hoeverre ik partners kan belasten met extra verzorgingstaken” (helpende/verzorgende)

”

Vervolg

De resultaten van het onderzoek worden breder intern gedeeld.

Er komt een vervolgonderzoek onder cliënten, familie en naasten met als doel die uitkomsten te verbinden met dit onderzoek, zodat we verder kunnen bouwen aan de kwaliteit van de onderlinge relatie en samenwerking.

Met afdeling Opleidingen worden de ontwikkelwensen besproken, zodat daar actie op ondernomen kan worden.

Nieuwsgierig naar meer?

Het uitgebreidere onderzoeksverslag Familiezorg is op te vragen via merkbaarbeter@espria.nl

Onderzoeksgegevens

466

deelnemers deden mee aan het onderzoek

ca. $\frac{2}{3}$ is helpende of verzorgende

De gemiddelde leeftijd is

50,1 jaar

$\frac{1}{3}$ is verpleegkundige